

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Vetustas

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

Idem. Dignum quendam indoctum, sed splendide vestitum, regere bellat, hoc quem aureo vellere. Nam tales fuisse proditum est a poetis, qui minimum valent ingenio, ouillis maribus, etiam proverbio dicebatur. *Sat. l. 6.*

Demonax. Cuidam qui purpura indutus, sese insolentius ostentabat, in aurem dixit. Heus tu! hoc ante gestabat quis, quis erat. Significans illum nihilominus stupidum esse, si gestaret purpuram. *Epist. l. 8. apoph.*

Artaxerxes. Teribazus in venatu Persicam vestem dilaceratam ostendit, consulens quid faciendum esset respondente autem Artaxerxe, rege aliam induendam. Vnam, igitur, inquit, mihi tradas oportet. Rex suam tradidit, dicens, Dono do tibi hanc vestem, gestare prohibeo. Teribazus vir minime quidem malus, sed levis precipitiosus, consilii neglecta regis monitione, vestem induit, mille tributis etiam ex auro donis quae a rege acceptae exornatam. Hoc caeteris omnibus indignis ferentibus (nam ridere illas erat) rex effulse videns: Tibi, inquit, ut mulieri aurum, at insano regum amictum gestandi ius potestatemque concedimus. *Epist. l. 6. 2. apoph. ex Plat.*

Archidamus. Cum Dionysius Sicilia tyrannus filius Archidami vestes splendidas multique pretii, non misisset recusavit accipere, dicens: Ve cor hoc amictu puellae mihi turpes videantur. Intellexit vir prudens, virgines nullo cultu melius ornari, quam simpliciter porro fetis, gemmis, & auro dehonestari magis quam ornari: propterea quod vestium lux arguit animum parum sobrium, & intuentium Chimos ad libidinem sollicitat citius quam ad honestam opinionem. Debet autem ut virgo sit, nec vlla ex parte det corrupte mentis significationem. *Plat. in Lucan.*

August. Celsus. cum pro concione multos videret palliatos, indignabundus: En, inquit, Romanos rerum dominos, gentemque togatam; Ad eo studebat praeficos renouare mores, vt habitum quoque vestitumque doluerit immutatum. *Epist. l. 4. apoph.*

Idem. Purpuram Tyranni impiorum, de obscuritate querebatur, cumque venditor diceret: Erige altius: & suscipe. Ergone, inquit, vt me populus Romanus car bene cultum in solario ambulaturus sum? *Macrobius l. 2. c. 4. Sat. 1. 10.*

Idem. quantum potuit indumentorum luxuriam habuit odio, cuius dictum erat vulgatilimum, Vestis insignis ac mollis superbia vexillum est, inquit, luxuria. *Sueton.*

Alexander Severus. cum humili vestitu contentus saepenumero incederet, reprehensus ob id ab aulicis suis, respondit: Imperatoriam maiestatem constare virtute non corporis cultu. *Lamprid.*

Idem. Gemmas omnes quas reperit in palatio, vendidit, & aurum in ararium contulit, dicens viris gemmas vsui non esse: matronas autem regias contendas esse debere vno reticulo atque inauribus & baccato monili, & corona in qua sacrificant, ut vincto pallio auro sparso, & cyclade, quae plus sex vinctis aurum non haberet. Hic cultus nocte vix sufficit negotiatorum vxoribus. *Lamprid.*

Aurelianus. imp. p. terti vxori, vt se vincto pallio serico vti sineret: respondit: ablit vt auro fila pensentur, libra enim auti tunc libra serici fuit. *Brut. l. 5. c. 22.*

Alphonsus. quum vestitu cultuque corporis non multum discreparet, a popularibus suis, admonitus a quodam vt regio ornata incederet, respondit: Malo moribus & auctoritate meos excellere, quam diademate & purpura. *Panorm. l. 1. de reb. gest. Alphons. AEn. Syl. de vrb. dil. 19.*

¶ SIMILITVDINES.

Tertulliani. Aliis quibus plane maior est palma omni vmbra & filo, non minus capite suo abutuntur, vt bestia quaedam magis quam aut licet pennata, breui capite, protrahit ceruice, caetera altera gradia. Hanc autem cum delitescendum habet, caput solum plane totum in condonem abtudere, reliquam se in aperto relinquere. Ita dum in capite secura est, nuda qua maior est, capitur tota cum capite. Tales erunt Scitae, minus quam vile est testae. *Lib. de uolantibus uirgibus.*

Socrus. Quemadmodum equus generosus non ex apparatu magnifico iudicandus: Sic nec vir bonus ex vestitu & habitu corporis. *apud Stob. ser. 1. de prudentia.*

Epist. Philo. Sophi. Vestimentum putat esse animae corpus tuum. Mundum igitur id conferua. *In Enchirid.*

Incontaminatum custodi corpus tuum, tanquam si indumentum acceperis a Deo: & sicut vestimentum corporis tui immaculatum seruare stude.

Seneca. Quemadmodum stultus est, qui equum empturus, non ipsum inspicit sed stratum eius ac frenas: Sic stultissimus est, qui hominem aut ex veste, aut ex conditione, quae vestis modo nobis circumdata est, aestimat. *Lib. 2. epist. 47.*

Lamentus vestimenti parit acta. Sicut continens ac pudicus vilibus indutus vestimentis, vt se oculis diuinae maiestatis exhibeat mundum: Ita impudicus ac incontinens, vt videtur magnificus ita agit vestiri preciosis ac mollibus. *In lib. de ligno vrb. cap. 5.*

Torrueri. Statuae vestes holofricas ac purpureas non sentiunt: tales potest esse qui eas induunt. *In apoph. 125.*

Optimi tibi gratiam condimenta dissimulant: & pulcherrimam

saepo formam luxuria vestium obscurat: Proinde condimenta egerit nisi malus curis, & vestium apparatus dimitat. *In apoph. 100.*

¶ ADAGIA.

Cercytrae scurica. *Terentium* parit. *Dicitur* de resipiscencia cano cultu ornata. *Quandam* quibus ornatus additur, neuiquam decoro & congruo.

Pe lenae tunica. *Pythias* 2. *De praefico* cultu. *Obsoleta* vestimentorum forma dicitur.

Simia in purpura. *Pythias* 2. *In eos*, quibus dignitas additur indecora, vel qui in praefico cultu sint ornati: tamen vultu maribus, inuicem cordam produunt.

Afra aus. *Alphonsus* 1. *Non inepte* iacetur in hominem peregrino habitu. *Manuelo* vinculo. *Pythias* 2. *Sic* quipiam appellat manicas vestium. *Contra* minus offendant aures eius.

Vetula.

¶ DEFINITIO: ET ETYMOLOGIA.

Vetus, veteris, omni gen. id quod est antiquus deorum, mensium, dierum significat. *Gr. veteris* dicitur *Zabem*, Senex, adultus, *Zaknab*, vetula, anus, adulta, *seni* u, senex fuit. *2. Iaschen*, vetus, vetulus: *Iaschen* dicitur *Iaschen*, dormiui profunde. Senectus cultus dicitur in plurimis est veluti vna somnus & veteris quidem nominatur homo proventus etate, qui in maiore aetate est a verbo *Harkab*, translatus est, proventus est, *habet* cum *Takab*, fixit, id est, transferendo aliorum nomenclaturam. In dies enim migramus, vt in coelis figuram nomenclaturam. *Kadmonab* a verbo *Kadom*, antecessit, antecessit.

¶ BIBLICI LOCI.

Vetularum officium quod. *Ter. 2. 5.*

¶ APOPTHEGMATA.

Pericles in parastium, qui ab antiqua alacritate cum antea consuetudinem habet, diuersum quiddam nomen sibi vult. Nam illum semper aliquid veteris contempserat. *Seneca* 1. 5, illum subinde fieri faturum, illum mitem. *Epist. l. 6. apoph.*

Pericles, Elpinice anus, quum Pericles Samum vestis his veteris inuoluitur: Admiranda sunt ista. Pericles & Comrande, qui nos multas & fortibus ciuibus possidet, quibus nec Medis bellum intulerit, vt meo ficeret Comrande, & necessitudine nobis coniunctam sub imperio eius esset. Haec dicente Elpinice, subridens Pericles ait: Nemo illud Archilochi dixisse ferret: Vnguentum veteris fere. *Plat. in Pericle.*

Lamiam meretricem sine senem Demetrium vt vestium iocose. Quum igitur de ea ex apud aliam, quae *Seneca* batul, gloriaretur, & appositis bellaris diceret. *Videtur* in huius mittat Lamiam, inquit, tibi mittentur a matre cum ea dormire. Notans anus solere donas eius, & quod tur. *Epist. l. 6. apoph.*

Vetustas.

¶ DEFINITIO: ET ETYMOLOGIA.

Vetustas, Antiquitas cuius magna vis est, *Pythias* 2. *& Kadmonab* a verbo *Kadom*, de quo supra.

¶ SENTENTIAE POETICAE.

Propert. 3. 1.

Omnia post obitum singit maior a vetustate. *Maurus* ab exsequis nomen in tra. *Seneca*. *Quid. 3. Pont. 4.*

Scripta placet a morte fere, quia ledere vult. *Timor*, & in suo corpore deus solit. *Idem*, *Metam. lib. 5.*

Tempus edax verum, ut, inuidia vestigia. *Omnia* de struunt, *Sitiatas*, demissio. *Paulus*, *tem* lentas consumunt omnia morte. *Mart. 5.*

Esse quid hoc dicam, *Sitiatas* quid sita morte. *Et sua* quod vixit tempore a lecto amato. *Mi* sunt inuidia nimium degeat morte. *Eraser* a antiquis semper sit illa morte.

